

DORNEU

de *canta-perdiu*, *canta-rana*, *Gratallops*?: 'dorm-hi bé' —que hi dormi qui? Les ones potser quietes? no serviria per als dos homònims de l'interior; i potser tampoc per als de mars agitada, com la de Sóller i la de la costa del cap Canfali.

Però sí que aquestes ens podrien recordar el nom d'aquella costa mallorquina, tan bellament cantada per Costa i Llobera: la Ribera de *Canten-i-Dormen* (prop de Pollença, XLII, 110, *Nomencl. mar.*, n. 21). Que si l'exalça, en versos magnífics, és perquè el nom, en si, ja tenia un aire ben poètic. Però no puc creure en tanta poesia, quan de toponímia es tracta: també aquella costa és un seguit de penya-segats, on rompen les onades. També allí deu jeure disfressada una frase mosàrab CANTALI-TURMOS 'penyes dels cantals, dels penyals', a penes adaptada al català, per poc que hi vagi ajudar la imaginació dels mariners, sovint propensos a somiar en sirenes de càntics apaivagadors; ni tan sols caldria recordar que en àrab *-in* és la desinència de plural, = romànic *-os* (moss. arabitzat *úrmi*?).

DORNEU, Balma de Na ~

Situada al terme de Prats de Molló (Alt Vallespir),²⁵ junt amb el Coll de Bena i la Plana Freixenosa, cap a l'Ullat, uns 7 k. vall amunt de Prats de Molló.

DOC. ANT. *ad balmam de nadorneu et ad collum de Plana Freixenosa* 1305 (*Ll. Roig* de Prats de Molló, 80v).

ETIM. Com que és un NL del qual es coneixen³⁰ molt poques mencions antigues, resulta difícil esbrinar-ne l'etimologia sense algun esculp. És versemblant, però, que ha de tractar-se d'un NP femení i sens dubte d'origen germànic. En aquest sentit es presenten diverses possibilitats, com ara DORN-HILD(IS)³⁵ (< ðORN-); encara que el primer element no figura en l'*Altd.* *Nb.* de Förstemann, tanmateix, l'arrel ðORN (> *dorn* 'espina') és del germànic comú; cf. els cognoms de l'al. mod., com ara *Dornheim*, *Dornseif*, i afins, que podrien ser post-toponímics.

D'altra banda, malgrat la semblança formal entre *Dorn(eu)* i germ. ðORN-, el nostre NL pot tenir una etim. diferent si bé encara germànica: THURSNELD(A), NP fem. de la família de THURSJA, la qual efectivament ha deixat representants en la toponímia catalana⁴⁵ (*Torèn* < THURISIND; ja *E.T.C.* I, 38). Ultra això una dama *Tbusnelda* està citada per Tàcit i Estrabó (Förstemann, *Altd. Nb.*, 1470). Quant a l'evolució fonètica del NL, partíeja de DUSNELD (ð germ. occi. = θ) > *Doznēll* > *Dornēyl* > *Dornēyu* (cf. ARNOALD > *Arnald*⁵⁰ > *Arnau*). Ph. R.

DORRES

Poble de l'alta Cerdanya, al Nord d'Ur i Oest d'Angostrina.

PRON. MOD.: *dōrəs*, oït allí mateix i a Angostrina, 1931, 1960. 320 hab., cantó de Sallagosa, 1458 alt. CATorras, *Pir. Cat.* IX, 158: «S'hi pot veure, junta a

la carretera, una font sulfurosa, molt abundant, amb una petita caseta, en la qual hi ha banyeres per als menesterosos; també hi han distints altres manants sulfurosos en els voltants del poblet».

⁵ MENCIONS ANT. 892: «--- in comitatu Cerdaniense, villa *Etorres*» (Hinojosa, *Reg. Señ. Cat.*, p. 75; Baraut, *Doc. Urg.* II, § 35). No figura a l'Acte C. SdUrg. a. 839, però sí *Edorrs* en el Capbreu del Cartulari d'aquest Acte, c. al S. x, f° 12, que vaig llegir, xxxviii, 18.13); 1072: «alodio de *Edors*», Alart (*Cart. Rouss.*, 78); 1286-7: *Dors* 3 cops, P. de *Etorres*, G. de *Edorres*, R. de *Edorres* (Delcor, *Docs. des Juifs de Puigcerdà*, *Seferad* 1966, p. 39, 40, 45); 1359: *Derros* (lleg. *Dorres*) (*CoDoACA* XII, 85). Ponsich (*Top.*, 141) a la cita de 892 (amb err. tip.) hi afegeix *Edors* 1011, *Edorres* 1163, *Edors* c. 1200, *Edorris* 1260; altres 5 cites de *Edorres* S. XIII, *Edorrs* 1290, i *Dorras* 1632 i 1660.

ETIM. Com vaig establir ja en *E.T.C.* I, 86, 220, II, 202, i *EntreDL* III, 60 i *RFHisp.* v, 9, n. 2, és una de les més paleses etim. basques de NLL cerdans: ITURRES, plural del bc. mod. *iturri* 'font': d'acord amb les estimades fonts curatives, que ja he citat, descrites per Torras.

DÒRRIA

Poblet de l'alta Vall de Ribes, un poc a llevant de la collada de Toses, per alt de la gran carretera de Cerdanya, a 1550 alt.

PRON. He oït *dōri* en els pobles veïns (d'acord amb la pron. local que redueix *Núria* a *nuri*, *gàbia* a *gabi* etc.).

⁴⁰ MENCIONS ANT. 839: *Duarria*, Acta C.SdUrg., però *Duarria* en el capbreu del cartulari, que conté sovint formes més populars, ed. P. Pujol, n.º 198; 1030: *Duarria* (Alart, *Qs. chartes et priv. de Vfr. de Conflent*, 34, amb variant *Durria* en una còpia). 2a. meitat S. XIII: *Dorria* (Delcor, *Juifs de Puigcerdà*, *Seferad* 1966, 32-35). SerraV. (*Pinós i Mipl.* III, 207) el cita en docs. de 1320, 1384 i 1460 sense precisar la grafia; 1359: *Dorus*, err. per *Dorria* (*CoDoACA* XII, 66).

⁴⁵ PARÒNIMS. *Les Dòries* a l'alt Ter; pron. generalitzada *ləz dōris*. Era alhora el nom d'un vell mas i d'unes cingleres de roca negra, que li cauen al damunt. Ja només queden ruïnes de la casa, però s'anomenen molt els cingles, i també el torrent de *les Doris*, part inferior del torrent de Maians, afl. esq. de l'Alt Ter, uns 22 k. lluny de Dòrria, a l'E. En dono alguns detalls geogràfics de més en la nota de *EntreDL* II, 94-95 sobre la *Top. antiga de la vall de Camprodon*.

⁵⁰ Hi ha alguna semblança tòpica d'aquest paratge amb el de *Dòrria* car el poblet està encastellat damunt els escarpats que dominen la solana de la vall, i en país encinglerat per sobre i per sota, com en el de la vall de Camprodon. L'anàlisi fonètica també ens duu a identificar-los, no sols amb la mateixa reducció fo-